

«ዝንቦም»

እንደ

«ንቦ!»

(ያገጣጣሚ ተምሳሌት)

(ገሞራው - ዘስዊድን)

ይህች ዝንተ ዓለሟን፣ በፍዳና በደይን ነበልባል ዕሳት እየጋየችና እየተቃጠለች የምትኖር አገር፣ አሁን ደግሞ ቆዳውን እንደ ዕባብ ገልፍፎ፣ በአዲስ ክሥተት የገዘፈው ነባር ጠላቷ፣ ሰሞኑን ቀርቧል። እጅግ የሚደንቀው፣ በሌለበት የተፈጥሮ ጠባይ፣ «ንቦ» ነኝ ብሎ፣ ራሱን አስመስሎ መቅረቡነው። በዚህም ሐዳስ ድርጊታዊ ተውኔቱ የተነሳ፣ የአንድ መጽሐፌ ትንግርተኛ ይዘት ትዝ አለኝ። ግዙፍ ልብወለድ (novel) ነው። ባለሺህ ገጽ! ከተዘጋጀ ብዙኃን ዓመታት አስቆጥሯል። በዲናሮች እጥረት አልታተመም። «ዲሞክራሲያ» (የዝንቦች - ስለማር - እንደ ንብ አስተዳደር!) ይባላል! እንዳጋጣሚ ድሮ አንድ ወቅት ላይ፣ ታሥራ በነበረበት ወቅት፣ መጽሐፉም ከኔው ጋር ታሥሮ ስለነበር፣ የጊዜው የካቢኔ ሚኒስትር የነበረው አቶ ነቢያ ልዑል ክፍሌ፣ ለንጉሡ አቅርቦ ማስነበቡ ትዝ ይለኛል። በን ዴት....

እንደ አጋጣሚ ዛሬ፣ የሀገራችን ቁንጮ ነኝ ባይ ደምባራ፣ በዘንድሮው የምርጫ ወቅት፣ ዓይን ባወጣ የአደባባይ ድፍረቱ «ንቦ» ነኝ ብሎ፣ ለውድድር መቅረቡን ሰማሁ። የመጽሐፉን የዝምብ ታሪካዊ ይዘቱን ትዝታ፣ ይህ ልዩ አጋጣሚ፣ ሰሞኑን ቀስቀሰብኝና ነው፣ ዛሬ ይህችን ግጥም ያቀረብኩት። አግኝታችኋት የምታነቡልኝ ወገኖች ሁሉ አመኑኝ።

በዚህ ዓለም ያሉ - አንዳንድ ትንግርቶች፣
ዕጩብ ድንቅ ናቸው - ሲያያቸው ተመልካች።

ከነዚህም አንዱ - የዝንቦች ታሪክ ነው፣
በአንድ ዘመን ላይ - በገሐድ የታየው።

ኑሮ የሰለቻቸው - የአንድ ወቅት ዝንቦች፣
ሊቀይሩ አሰበው - የሕይወትን ልምዶች።

አንዴ ተጠራርተው - ተሰበሰቡና፣
ማር እናምርት አሉ - ያለው ልዩ ቃና።

ባሰቡበት መንገድ - ተባብረው ሊሰሩ፣
ዕቅድ አዘጋጁ - ተግባራት ተጋሩ።

ለሁሉም ዘረአ ዝንብ - ሥራ ተመደበ፣
በዚያም ተሠማራ - ሙያውን ገደበ።

አንዱ ውሃ ሊያግዝ - ሌላው ፖለን ሊለቅም፣
ለያንዳንዱ ሥራው - ተሰጠው እንደአቅም።

ተግባር ማስፈፀም - ደንብና ሕግ ወጣ፣
ሲለግም የሚገኝ - ሆኖ የሚቀጣ።

Posted on www.debteraw.com on 22 February 2007 by courtesy of the poet.

እንዲያ ተጀምር - ማምረቱ ሲካሄድ፤
ማክበር አልተቻለም - የሕግጋቱን አምድ።

ወሃ ለማጓጓዝ - ከምድብ ሠራዊት ፤
መንገድ ሲያጋጥመው - ደማም ዝምቢት ድንገት፤
በዚያው ይቀልጥ ጀመር - ስሜት አሰገድዶት።

ለዚያ አይነት ወንጀሉ - ድንጋጌው ቅጣት፤
አንቴና መቁረጥ ነው - ያለምንም ምሕረት።

መንገድ ከወደቀ - የአህያ በክት ላይ፤
ሲከልክስ ቢገኝ - የዝንብ አንድ ኮብላይ፤
ቅጣቱ ነበረ - አንድ ክንፉን ማጣት፤
ከሰራው ላይ ባልጎ - ስሕተት ለሠራበት።

ልምዱ እያሸነፈው - ወንጀሎች ሲፈጽም፤
በዚያው ልክ ሲቀጣ - አካሉን ሲያዳክም፤

ዝንብ ዘር አለቀ - የትም ተረፍርፎ፤
ክንፍ አንቴና አጥቶ - አካሉም ረግፎ።

የሰራቸው ውጤት - ምንም ቢዋትቱ፤
ከዳ ብቻ ሆነ - መጨረሻ ምርቱ።

ሌላ ልዩ ዘዴ - እንፈልግ ብለው፤
መተራመስ ያዙ - በየግል ሙያቸው።

በመጨረሻ ላይ - እኛ አልቻልንም ብለው፤
አማካሪ አመጡ - ጥቂት ቢረዳቸው።

ንብ ነበረች አንዷ - የመጣች ልትረዳ፤
እሷም በበኩሷ - ርዳታውን ወዳ።

ቀስ ብላ በጥበብ - እየተጠቀመች፤
ዝንብን ባሪያ አድርጋ - መመጥመጥ ጀመረች።

ውሃውን ፖለኑን - ቁጭ ብላ እያስጋዘች፤
በዝንቦች ጫንቃ ላይ - ተንቀባራ ኖረች።

ዝንቦች ተበላጭተው - በሆኑት ሁኔታ፤
ተበታትነው ቀሩ - አላንዳች አለኝታ።

ዘመናት ተሻግረው - በአሁኑ ዛሬ፤
ደግሞ ዜና ሰማሁ - ልዩ ቅይር ወሬ።

ያልሆነውን ሆነ - ንቦች ነን የሚሉ፤
በዚያ ባገራችን - ተገኝተዋል አሉ።

Posted on www.debteraw.com on 22 February 2007 by courtesy of the poet.

ንብስ አትመስለኝም - በሚታየው ግብሯ፤
ለማስመሰል እንጅ - አላፈጣጠሯ!

ዝንቦ ትሆናለች - እንደዚያ የምትል፤
ሰዎችን መርዛ - አሳዳ የምትገድል!

ይህም ይታወቅ ዘንድ - መግደል ጀምራለች፤
ደካማውን መርጣ - አጭዳ ከምራለች፤
ለሆዱ እንዲሆናት - ደም አጠራቅማለች።

ለምን ገደልክ ብሎ - ክርክር አያምርም፤
የዝንብ ተፈጥሮ ነው - የግድ መኖር በደም።

ሕግ አምክንዮ - ሥርዓት አለ ሎጂክ፤
ሃቆችን ማስረጃ - የተገኘ ካምላክ፤
በዚያ መከራከር - ያዋጣል ሊያሳይ ልክ።

ለምንስ ይገድላል - ማለት አያዋጣም!
ምንም ሎጂክ የለው - የትም አያደርስም!
መኖሪያው ከሆነ - ሕይወቱ በሰው ደም።

የመጣችሁ ዛሬ - ለማለት አትግደል፤
ልትሉ እንደሆነ - በማኅበር በግል!

ተሳስታችኋል - ልክ አይደላችሁም!
እንደዝምብነቱ - ግብሩ አልገባችሁም!
በሌላ እንዴት ይኑር - እንበለ ምግቡ ደም?

ድንጋይ መብላት አይችል - ወይም አፈር ቅጠል!
ተፈጥሮው አይደለም - ያን መመገብ መቻል።

ስለዚህ ይልካል - ነፃ አውጭ (አግዳዚ) ሠራዊት!
ፈልጎ የሚገድል - ለጋዎች ሕፃናት።

ንብ ነኝ ትበል እንጅ - ንብ ልትሆን አትችልም፤
እሷ በፍጥረቷ - ደም አትበላ አትጠጣም፤
ካበባም በስተቀር - ሌላ አትመገብም።

ስለዚህ ሎጂኩ - በዚሁ ይግባችሁ፤
ንብ ሊሆን አይችልም - ንብም ነኝ ቢላችሁ።

ዝንቦም እንደ ንቦ - ነኝ እያለ ቢሰብክ፤
ከቶ አትቀበሉት - ስለሌለው ሎጂክ!

ማስረጃው አንድ ሃቅ - የሎጂክ ብሂሉ፤
ከቶ ለምን ይሆን - ሕፃናት መግደሉ?
ለደም ፍለጋ እንጅ - ለተፈጥሮ ዓመሉ።

Posted on www.debteraw.com on 22 February 2007 by courtesy of the poet.

ንቢትማ ቢሆን - ደም ምን አስፈለገው?
በንብነት ባሕሉ - አይበላው አይጠጣው።

ንብ አለመሆኑን - ያገሬ ሕዝብ አውቆ፤
ወዲያ ሃች ጥሎታል - አሸቀንጥሮ አርቆ።

ደግሞኮ መድፈሩ - ምረጡኝ ማለቱ!
ራሱ እያወቀው - ለመሆኑ ከንቱ!

ለዚህ አይደለም ወይ - ዘረፋ የገባው፤
ኮሮጅ ቀዳዶ - ድምፆች የዘረፈው።

ያረገውን ቢያደርግ - ሕፃናት ቢያደማ፤
ከእንግዲህ አይደርሳት - ከሥልጣኑ ማማ!

ጎበዝ ተረዳድተህ - ይቺን ዝንብ አስወግድ፤
አግዛ አምጥታ - የመርዞች አዕማድ፤
ያ ወገንህ ከሚያልቅ - በጥይት ነጎድጓድ!

ደም ይወዳል ዝንቦ - ያውም የሕፃናት፤
ተዘጋጅቶ ሲቀርብ - ባግግዚ ጥይት!

የቆላ ዝንብ ነበር - የሚፈራራማ ጥንት፤
የበረሐው መጣ - ሰሞኑን በድንገት፤
ንቦ ነኝ እያለ - ቀይሮ ሰውነት፤
አርዶ ሊጠጣ ደም - የየሞህ ሕፃናት።

የቆሌው ባለሟል - ልክሰክሶ ዝንቦ፤
ንብ ነኝ ብሎ ይምጣ - ሠራዊት ሰብስቦ፤
ሊያርድና ደም ሊያፈስ - ካንጀቱ አስቦ።

ለብዙ አዝማናት - ብትሞክር ብትሞክር፤
ያንን ማር ለመሥራት - ጠዋት ማታ ብትጥር፤
አልሆንላት ብሏት - ዝምብ አድርጓት እግዜር!

በመጨረሻ ላይ - እጅግ ተስፋ ቆርጣ፤
መረፍረፍ ይዛለች - ባመጣባት ጣጣ።

ያመጣቻቸውም - አማካሪዎቿ፤
ምንም ፋይዳ አልሰሩም - ሆኑ መዛባቻ።

የድካሟ ሁሉ - የሥራዋ ውጤት፤
ከዳ ብቻ ሆኖ - እጅግ አበሳጫት።

በዚያም የተነሳ - የምትሠራው ወንጀል፤
ተቆጥሮ አያልቅም - የሌለው ነው አምሳል።

Posted on www.debteraw.com on 22 February 2007 by courtesy of the poet.

ዝንብነቷን አውቀው - ማጥፊያ መርዝ ሊረጩ፤
ቱባ ጎምቱ ሰዎች - ቢሄዱ ሊያንጫጩ፤
«እኔ ንብ ነኝ» አለች - ነገር አታጋጩ!

እንደውም በዘዴ - አድብታ በመምጣት፤
በደንብ ለመታየት - ደረት ላይ ፊት ለፊት፤
በካናቴራ ላይ - ዝፈች ግድ የላት!

ትልቅ ክብርኮ - አቅምን አውቆ መኖር፤
እንደተፈጠሩ - ያለመደናበር!
ያልሆኑትን ሆኖ - አጉል ከመግደርደር።

ዝንቦም እንደ ንቦ - ልሁን ብሎ መጣር፤
በሰኦል እያሉ - በገነት ውስጥ መኖር፤
ይመሰላል ንፃሬው - በምኞቱ አንፃር!

ቢቀርባት ይሻል - አጉል መንጠራራት፤
ምድረ ፋይድ እያለች - አርያም መመኘት።

ማር እንደሚሠራ - ንቦን ልሁን ማለት፤
ዝንቦን አያዋጣም - አጉል መንጠራራት!

እንደ ሆነች ሆና - ብትኖር ይሻላታል፤
ከዝንብነት ውጭ - የላትም ሌላ ዕድል!!!

አያመጣው የለ - የዘመን ቀባጣ!
ልክስክሱም ዝንቦ - ንብ ነኝ ብሎ ይምጣ?

የቆሸው ባላባት - ሰውን አታለለ!
ግንባር ፊደል ቆርጦ - ንቦ ነኝ እያለ!

አዚሁ ላይ ይብቃኝ - ምሥጢሩም ይኸው ነው፤
ዝንብ አይጫወትም - በኢትዮጵያዊው ሰው!

***** (ገሞራው - 1997 የሐሳብ መስጫ ቀን) *****

Posted on www.debteraw.com on 22 February 2007 by courtesy of the poet.